

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 1

Qualificació		TR
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

**Cèsar arriba al campament amb la seva escorta de cavalleria
i es prepara per enfrontar-se al general pompeïà Afrani**

Eo biduo Caesar cum equitibus quos sibi reliquerat in castra peruenit. Cognita locorum natura, ponti castrisque praesidio sex cohortes relinquit atque omnia impedimenta, et postero die omnibus copiis ad Ilerdam proficiscitur et sub castris Afrani consistit.

Juli CÈSAR. *Guerra civil*, I, 41, 1-3

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

Afranius, -i (m.): Afrani (general de Pompeu).

castra, -orum (n. pl.): campament.

copia, -ae (f.): (mil., esp. pl.) tropes, efectius.

eo biduo (loc. adv.): al cap de dos dies.

Ilerda, -ae (f.): Ilerda (ciutat de la Tarraconense; avui, Lleida).

impedimentum, -i (n.): (mil., esp. pl.) bagatge, impedimenta.

locus, -i (m. i n.): lloc; (pl.) regió, terreny.

praesidium, -i (n.): protecció, guarnició; (mil.) *praesidio relinquere*, deixar com a guarnició.

proficiscor, *profectus sum* (3a, dep., intr.): anar-se'n, sortir.

relinquo, *reliqui*, *relictum* (3a, tr.): deixar, reservar.

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. Digueu com s'anomena la construcció formada per *Cognita locorum natura*; expliqueu els elements que la constitueixen i la relació sintàctica existent entre ells.

2.2. Indiqueu el subjecte i el complement directe del verb *relinquit*.

OPCIÓ B

2.1. En la construcció *quos sibi reliquerat*, digueu quin tipus d'oració introdueix *quos* i qui n'és l'antecedent; indiqueu també quina funció sintàctica fa respecte a *reliquerat*.

2.2. a) Digueu quina funció sintàctica fa el sintagma preposicional *ad Ilerdam* respecte al verb *proficiscitur*.

b) Digueu quina funció sintàctica fa el sintagma preposicional *sub castris* respecte al verb *consistit*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; les respostes errònies no seran penalitzades]

Escriviu en els espais en blanc el llatí que considereu més adient per a completar cadascuna de les frases següents. Tingueu en compte que l'heu de triar de la llista que trobareu a continuació de les frases i que no en podeu repetir cap.

- 3.1. Calia una guia de lectura que ajudés a ordenar el _____ de personatges i moments històrics d'aquella novel·la monumental.
- 3.2. La propietat és, _____, allò que és propi; així doncs, allò que distingeix un element de tots els altres és propi d'aquest element.
- 3.3. Freud va identificar la pràctica anticonceptiva del _____ com una de les causes de l'angoixa neuròtica.
- 3.4. Si no s'aprova el projecte abans de les eleccions, l'ampliació de l'hospital corre el risc de quedar ajornada _____.

Llatínisms: *ad nauseam, ínterim, non plus ultra, maremàgnum, rictus, coitus interruptus, ídem, placebo, ad kalendas Graecas, vox populi, beatus ille, stricto sensu, lapsus, referèndum.*

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Encerceleu la lletra que correspon a l'opció correcta en cada cas.

- 3.1. La part de la retòrica que s'ocupa de la declamació del discurs amb la dicció i els gestos adequats s'anomena
  - a) *dispositio*.
  - b) *elocutio*.
  - c) *actio*.
  - d) *compositio*.
- 3.2. Ciceró va escriure
  - a) poesia elegíaca.
  - b) discursos polítics.
  - c) prosa historiogràfica.
  - d) tragèdies.
- 3.3. Els dos comediògrafs més famosos de Roma van ser
  - a) Acci i Pacuvi.
  - b) Enni i Sèneca.
  - c) Horaci i Virgili.
  - d) Plaute i Terenci.
- 3.4. L'*Eneida* de Virgili és un poema
  - a) èpic.
  - b) didàctic.
  - c) tràgic.
  - d) líric.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el passatge de sota, que pertany a una de les lectures obligatòries, i elaboreu un text expositiu de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) en què respongueu a les qüestions que hi ha a continuació:

- A quina obra i a quin episodi concret d'aquesta obra pertany el passatge.
- Qui n'és l'autor, en quin entorn literari va desenvolupar la seva producció i quin càstig se li va imposar per causa d'un dels seus poemes.
- Qui són els joves protagonistes, quines són les circumstàncies prèvies respectives i com s'ajunten els seus destins.
- En quin punt de l'episodi cal situar el passatge; per què els pares de la donzella saluden l'heroi com a gendre.
- Què és «el cap ple de serpents» i quina transformació provocarà en les tiges de les plantes submarines el contacte amb ell.

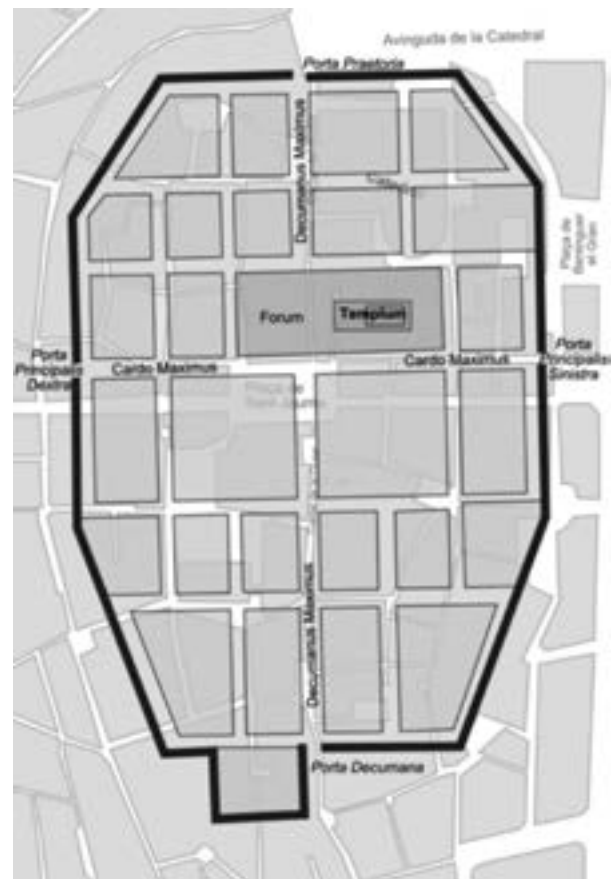
El litoral s'omplí d'ovacions i d'aplaudiments que arribaren fins a les mansions elevades dels déus; Cassiopea i Cefeu, el pare, plens de joia, el saluden com a gendre, proclamant-lo auxiliador i salvador de la seva casa; lliure de cadenes, avança vers ell la donzella, recompensa i causa de la seva proesa. L'heroi agafa aigua i es renta les mans victorioses; perquè la duresa de la sorra no danyi el cap ple de serpents, estén per terra un jaç tou de fulles i de tiges de plantes submarines [...].

(Traducció de Ferran Aguilera)

OPCIÓ B

El plànol adjunt correspon a la reconstrucció del traçat de la Barcelona romana sobre el plànol actual del barri Gòtic. En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), desenvolueu el tema: *De Bàrcino a Barcelona*, contestant les qüestions següents:

- Digueu el nom llatí complet de la ciutat romana.
- Indiqueu la seva ubicació geogràfica i especifiqueu quin poble habitava la zona en època preromana.
- Digueu el nom del fundador i la cronologia de la fundació de la ciutat.
- Descriviu-ne l'estructura urbanística i esmenteu els espais i edificis més importants dins i fora de les muralles.
- Digueu quina modificació urbana es va realitzar entre els segles III i IV, i la causa que la motivà.
- Esmenteu les restes de l'antiga Bàrcino conservades en la Barcelona actual.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 5

Qualificació		TR
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

Deucalió i Pirra, únics supervivents del diluvi, demanen ajut a Júpiter per a restituir la raça humana

Cum cataclysmus, quem nos diluuium dicimus, factus est, omne genus humanum interiit praeter Deucalionem et Pyrrham, qui in montem Aetnam fugerunt. Hi cum propter solitudinem uiuere non possent, petierunt ab Ioue ut aut homines daret aut eos pari calamitate afficeret.

HIGÍ. *Faules*, 153

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

afficio, affeci, affectum (3a, tr.): castigar.

cataclysmus, -i (m.): cataclisme, catàstrofe.

Deucalion, -onis (m.): Deucalió.

do, dedi, datum (1a, tr.): donar.

fió, factus sum (irr., semidep., intr.): produir-se, succeir, esdevenir.

intereo, -ii, -itum (irr., intr.): morir, extingir-se.

Iuppiter, Iouis (m.): Júpiter.

par, paris: igual, mateix.

peto, petii, petitum (3a, tr.): (amb *ab*) demanar, pregar [a algú].

possum, potui, — (irr., tr.): (amb inf.) poder, ser capaç de.

Pyrrha, -ae (f.): Pirra.

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. a) En la construcció *Cum cataclysmus [...] factus est*, digueu quin tipus d'oració introdueix *cum* i justifiqueu-ho.

b) Digueu quin sintagma fa la funció de subjecte de la forma verbal *interiit*.

2.2. En la construcció *ut aut homines daret aut eos pari calamitate afficeret*, digueu quin tipus d'oració introdueix *ut* i quina funció sintàctica fa tota la construcció respecte a *petierunt*.

OPCIÓ B

2.1. En la construcció *qui in montem Aetnam fugerunt*, digueu quin tipus d'oració introdueix *qui* i indiqueu-ne l'antecedent; digueu també quina funció sintàctica fa respecte a *fugerunt*.

2.2. Digueu quin tipus d'oració introdueix *cum* en la construcció *cum propter solitudinem uiuere non possent* i justifiqueu-ho.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

OPCIÓ A

Encercleu la lletra de l'opció correcta per a cada espai en blanc per tal de completar cadascuna de les frases següents:

- 3.1. Aviat van considerar que els modernistes eren uns _____, uns elitistes que no entroncaven amb l'estil popular.
a) *àlies*
b) *non plus ultra*
c) *esnobs*
d) *volens nolens*
- 3.2. L'estafador tenia un _____ que consistia a contactar amb les víctimes a través d'una aplicació de cites, guanyar-se'n la confiança i obtenir ajuts econòmics que mai no retornava.
a) *lapsus*
b) *modus operandi*
c) *statu quo*
d) *rictus*
- 3.3. La nostra presidenta farà de/d' _____ i dirigirà la conferència de mandataris.
a) *primus inter pares*
b) *honoris causa*
c) *intelligenti pauca*
d) *opera prima*
- 3.4. En els assajos clínics, per a evitar resultats esbiaixats, ni el participant ni l'equip mèdic no saben qui rep vacuna i qui rep _____.
a) *ultimatum*
b) *bis*
c) *plus*
d) *placebo*

OPCIÓ B

Marqueu amb una creu la casella corresponent segons si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
3.1. Virgili va escriure l' <i>Eneida</i> , les <i>Bucòliques</i> i els <i>Fastos</i> .	☐	☐
3.2. Les <i>Filípiques</i> de Ciceró pertanyen al gènere de l'oratòria.	☐	☐
3.3. L'autor de l' <i>Epístola als Pisons</i> o <i>Art poètica</i> és Quint Horaci Flac.	☐	☐
3.4. Plaute va conrear exclusivament el subgènere de la <i>fabula togata</i> .	☐	☐

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el passatge de sota, que pertany a una de les lectures obligatòries, i elaboreu un text expositiu de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) que contingui les informacions que hi ha detallades a continuació:

- El títol de l'obra i el nom de l'autor.
- Una explicació del passatge, situant-lo en la trama general de l'obra, en què especifiqueu qui són els personatges que hi parlen, quin malentès s'hi produeix, per quin motiu se sent desgraciat Euclió, quina malifeta ha comès Licònides contra Euclió i com es resol el conflicte.
- La definició del subgènere literari al qual pertany l'obra.
- El títol de dues obres més del mateix autor.
- El títol i l'autor d'una famosa obra teatral de la literatura francesa, el protagonista de la qual està inspirat en el personatge d'Euclió.

EUCLIÓ: Qui enraona per aquí?

LICÒNIDES: Soc jo, un desgraciat.

EUCLIÓ: Jo sí que ho soc, i arruïnat irremissiblement; jo, sobre qui ha vingut tant de mal i de tribulació!

LICÒNIDES: Anima't!

EUCLIÓ: Sí! Com podria animar-me?

LICÒNIDES: Aquesta malifeta que t'atueix, jo en soc l'autor; ho confesso.

EUCLIÓ: Què sento?

LICÒNIDES: El que és veritat.

EUCLIÓ: Quin mal t'he fet, jove, perquè obressis així i em tiressis a perdre, a mi i als meus?

LICÒNIDES: Un déu m'hi va empènyer; ell és qui m'arrossegà cap a ella.

EUCLIÓ: Com?

LICÒNIDES: Confesso que he obrat malament, i no em passa per alt que soc mereixedor que m'ho tirin en cara; per això vinc a pregar-te que, pacientment, em vulguis perdonar.

EUCLIÓ: Com has tingut l'atreviment de fer semblant cosa, de tocar el que no era teu?

(Traducció de Marçal Olivari)

OPCIÓ B

Plini, a la *Història natural* (III, 21), diu que «Tàrraco fou obra dels Escipions» (*Tarraco Scipionum opus*). En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), elaboreu un text expositiu sobre la ciutat romana de Tarragona que contingui les informacions següents:

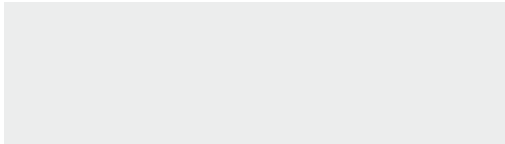
- El paper que van tenir els Escipions en la fundació de Tàrraco i la seva cronologia.
- La població ibera que habitava abans la zona.
- Les característiques de l'emplaçament.
- El nom complet oficial de la colònia.
- La rellevància històrica que tingué la ciutat a la Hispània romana.
- Els edificis públics de caràcter lúdic que s'hi han conservat.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans